

Na vyšetření štítné žlázy čekají lidé i půl roku

Endokrinologové svěří část svých pacientů do péče všeobecných praktických lékařů

Praha, 22. 5. 2023 – Pacienti musí na vyšetření štítné žlázy u specialisty čekat i půl roku, protože endokrinologů je málo a jejich kapacitní možnosti nejsou neomezené. O pacienty s mírnými poruchami nebo ty, kteří jsou stabilizovaní a mají zavedenou léčbu, by se přitom v budoucnu mohli starat všeobecní praktičtí lékaři. Odborným ambulancím by se tím uvolnily kapacity pro nově diagnostikované a závažnější případy a výrazně by se zkrátily čekací lhůty.

Endokrinologové a praktičtí lékaři proto společně vydali doporučený postup, jak by taková péče fungovala v praxi. Na téma upozorňují u příležitosti Týdne štítné žlázy, který letos připadá na 25.–31. května.

„Zvýšenou nebo naopak sníženou funkci štítné žlázy diagnostikujeme lehce. Léčba snížené funkce spočívá v tom, že se hormon štítné žlázy nahradí ve formě tablet a poté se provádí pravidelné kontroly. Tuto část péče o nekomplikované pacienty se sníženou funkcí už mohou převzít praktičtí lékaři, a uvolnit nám tak ruce pro komplikované pacienty. Tak to už léta funguje u praktických lékařů v západní Evropě či v USA,“ říká předseda České endokrinologické společnosti prof. MUDr. Michal Kršek CSc., MBA. Praktici by kromě nekomplikovaných forem hormonálních poruch mohli mít v péči i pacienty s drobnými náhodně zachycenými uzlíky a cystami. Více než 95 % z nich má totiž nezhoubný charakter a nezpůsobují žádnou hormonální poruchu. *„Tito pacienti jsou v dnešní době často odesíláni na endokrinologii, což vede k zahlcování specialistů. Řada závažných případů přitom nesnese dlouhý odklad, a proto potřebujeme kapacitu endokrinologických pracovišť uvolnit,“* vysvětluje doc. MUDr. Jan Jiskra, Ph.D., z III. interní kliniky 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze. *„K praktickým lékařům by se dle předběžných odhadů mohlo přesunout 5–10 % našich pacientů. Péče o ně musí mít jasná pravidla, a proto vznikl doporučený postup,“* dodává odborník. Ten Česká endokrinologická společnost a Společnost všeobecného lékařství (SVL) vydaly v dubnu. *„Snažili jsme se vytvořit srozumitelný a přehledný návod, který bude pro praktiky v ordinacích užitečným pomocníkem. Vycházeli jsme z postupů vydaných v roce 2015, které jsme zjednodušili,“* vysvětluje praktická lékařka MUDr. Dana Moravčíková, členka výboru SVL. *„Doporučený postup byl zaslán do všech ordinací praktiků, kteří se z něj dozví, jakého typu onemocnění štítné žlázy se mají ujmout sami, co přesně v takovém případě dělat, a kdy by naopak měli pacienta odeslat k endokrinologovi.“*

Podle prof. Krška musí být na prvním místě pacient. *„Pro nemocné je důležité, aby podstoupili vyšetření včas, a pokud je to možné, zůstali u svého praktika a nemuseli za péčí jezdit daleko. Praktičtí lékaři samozřejmě nadále budou v pravidelném kontaktu s námi, specialisty,“* doplňuje prof. Kršek. Diskuse se tak vedou už jenom o tom, zda by se funkce štítné žlázy měla vyšetřovat i v rámci preventivních prohlídek. Onemocnění štítné žlázy se týká velké části populace (prevalence mírných laboratorních odchylek může být až 15-20 %) a je častější u žen a ve vyšším věku. Funkce štítné žlázy je velmi často snížena kvůli autoimunitnímu zánětu. Se štítnou žlázou se v Česku léčí přes 620 000 lidí.

O České endokrinologické společnosti

Česká endokrinologická společnost (ČES) je jednou z organizačních složek České lékařské společnosti JEP. Je zároveň přidruženým členem European Society of Endocrinology (ESE) a členem International Society for Endocrinology (ISE). Vzdělává odbornou i laickou veřejnost, organizuje odborné konference a provádí vědeckou činnost. Její členové jsou v kontaktu s mezinárodní vědeckou komunitou a publikují v odborných časopisech. Více informací na www.endokrinologie.cz.

O Týdnu štítné žlázy

Letošní 15. ročník osvětové kampaně Týden štítné žlázy nese podtitul „Spolupráce endokrinologa a všeobecného praktického lékaře“. Dlouhodobým cílem kampaně je zvýšit povědomí veřejnosti o poruchách štítné žlázy, což může následně pomoci lépe a včas diagnostikovat pacienty, kteří o svém onemocnění nevědí. Onemocnění štítné žlázy je často bezpříznakové, ale časný záchyt a léčba předejdou možným komplikacím. Je třeba také opakovaně vyvracet mnohé omyly a mýty, které jsou ve společnosti v souvislosti se štítnou žlázou a její léčbou zakořeněné. Jedním z nich je právě mylná představa, že všechny poruchy štítné žlázy musí být v trvalé péči specialisty – endokrinologa. V České republice je projekt, který podporuje společnost Merck, odborně zaštitěn Českou endokrinologickou společností ČLS JEP. Více informací na www.tydenstitnezlazy.cz.

Kontakt pro novináře:

Ing. Barbora Mertová, mertova@mavepr.cz, +420 737 207 198

Mgr. Dominika Cardová, cardova@mavepr.cz, +420 728 297 868